

94. Hippocampus (macska, HE)

(Dr. Kálmán Mihály leírása)

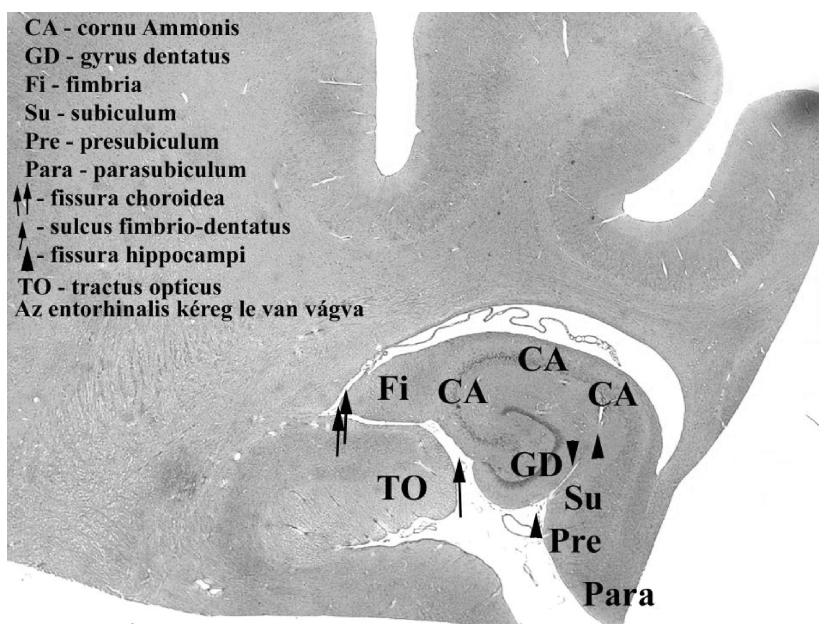
A metszet macskából készült, hematoxilin-eozin festéssel. Két variációban tanulmányozhatjuk: felnőtt macskából, az alsó szarvat és környékét kivágva ill. fejlődő macskából, az egész aggyal együtt. Ez utóbbiakban a 'szebbik' oldal meg van jelölve.

A metszeten három terület tanulmányozható:

- az isocortex;
- a hippocampus;
- az oldalkamra alsó szarva, benne a plexus choriodeus, a lamina epithelialis choroidea és a taeniák (fimbriae és terminalis). Néhány metszetbe a lamina nem került bele.

Figyeljük meg, hogy az ívelt hippocampus megjelenik a thalamus dorsalis oldalán is, ahol emberben csak fornix van. Ez az emlősökre általában, de az emberre nem jellemző 'dorsalis hippocampus'. Ne ezt, hanem az alsó szarvban lévő vizsgáljuk.

Az isocortex leírását lásd a korábban használt 94. metszet (agykéreg, Nissl) leírásánál (234. oldal). Metszetünkben követhető, ahogy az isocortex 6 rétege 5, 4, majd 3-ra csökkenve, átmgye a hippocampusba (presubiculum, subiculum, parasubiculum).

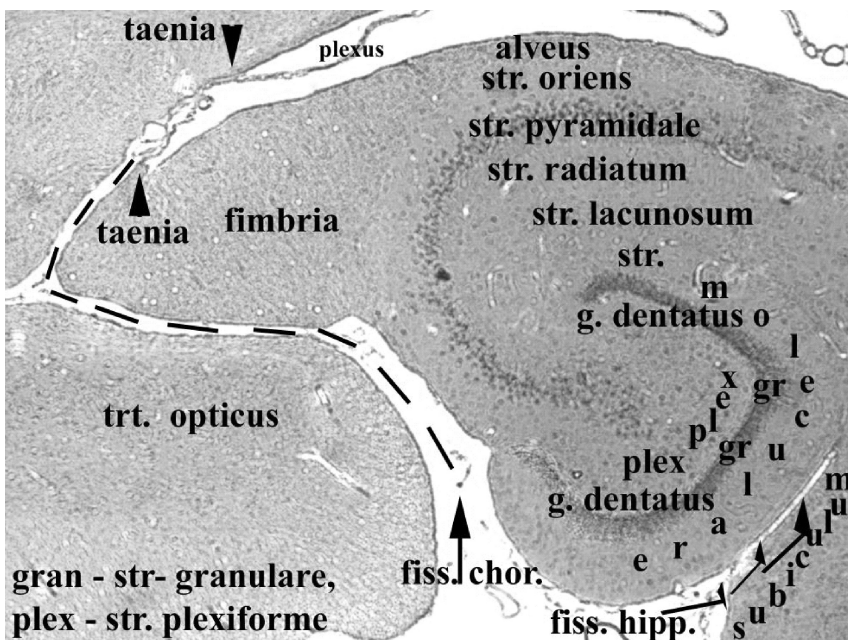

94/A. metszet. Hippocampus (macska, HE). A csak alsó szarvat mutató metszet, kis nagyítás.

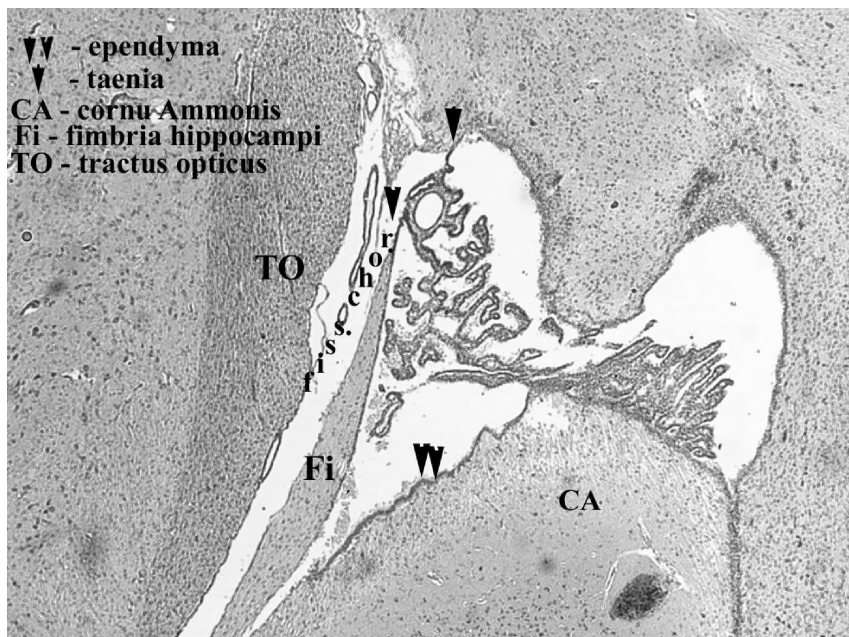
A hippocampusban három réteget tudunk jól elkülöníteni hematoxin-eozin festés esetén. Az egyik az **alveus hippocampi**, a hippocampus efferens axonjait tartalmazza, amelyek fokozatosan kiemelkedve a hippocampusból, a fimbriát, majd a fornixot alkotják. Ez a réteg szomszédos az alsó szarv üregével. A másik a hippocampus (pontosabban: a 'cornu Ammonis') **piramis-sejtjeinek rétege**: egy sorban elhelyezkedő nagy neuronok, az alveusban található axonok belőlük indulnak ki. A harmadik a **gyrus dentatus szemcse-sejtjeinek rétege**: apró, a kisagyi szemcse-sejtjeihez hasonló, több rétegben elhelyezkedő kis neuronok. A hippocampus egyik bemenete, a fasciculus perforans ingerülete ezek révén közvetítődik a piramis-sejtjeire, tehát szerepük is hasonló a kisagyiékhöz.

A többi réteg helyzete csak hozzávetőlegesen határozható meg az előbbiekhöz képest (kivéve, ha ezüstimpregnációt alkalmazunk). Az Ammon-tarajt szokás CA (azaz: cornu Ammonis)1, CA2, CA3, CA4 areákra osztani. Ezek nem makroszkóposan vagy hisztológiailag, hanem összeköttetések révén különböznek el.

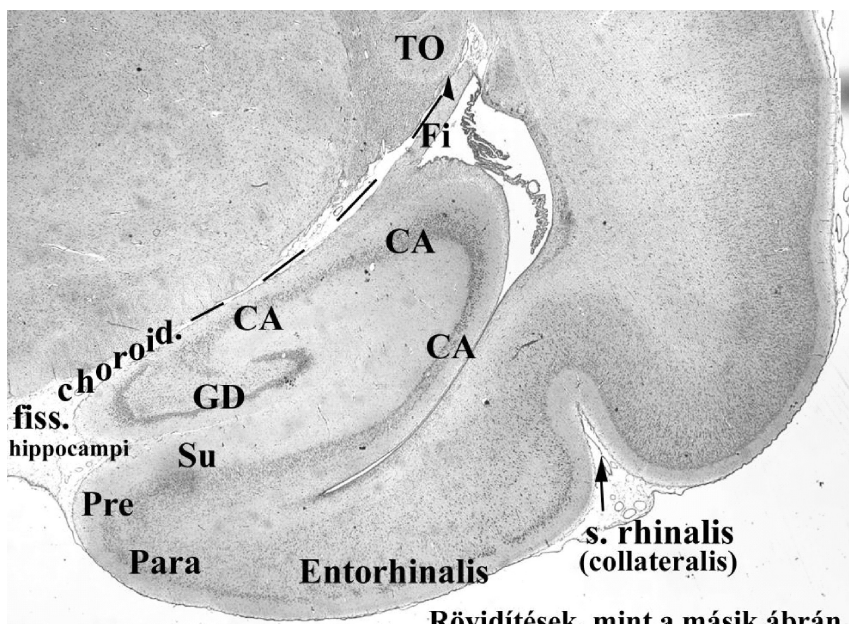
Jól kivehető hippocampus körüli **barázdarendszer**: az őt az agy többi részétől elválasztó *fissura chorioidea*, melyen át, a lamina epithelialis átörve, a kamrába juthatunk. Az Ammon-taraj és a gyrus dentatus közötti barázda a *sulcus (fissura) hippocampi*. Ez eredetileg mélyen benyúlt a két agyterület szembenéző piális felszínei között, amely felszínek végül nagyrészt összenőttek, annyira, hogy az eredeti fissurát felőttkorban csak erek sora jelzi. A harmadik barázda a *sulcus dentatofimbrialis*, a nevében szereplő képletek között.

94/B. metszet. Hippocampus (macska, HE). A csak alsó szarvat mutató metszet, nagy nagyítás.

94/D. metszet. Hippocampus (macska, HE). Az egész agyat mutató metszet, nagy nagyítás.

Rövidítések, mint a másik ábrán

94/C. metszet. Hippocampus (macska, HE). Az egész agyat mutató metszet, kis nagyítás.

A **lamina epithelialis choroideát** egyrétegű köbhám alkotja, folytonos a kamrafalat bélelő ependymával, tkp. annak módosult folytatása. Ez tkp. elvékonyodott (és nem „vékonyan maradt”: a velőcső fala eredetileg mindenütt többrétegű, csak később vékonyodik el a tetőlemezből származó falrészletekben egy prosencephalikus és egy rhombencephalikus terület!). Ahol elválik a 'vastag' agyfaltól, kicsit vastagabb szegélye van: ez (lesz, ha a lamina elszakad) a *taenia*. A lamina epithelialis külső oldalán a pia mater szövete látható (itt: *tela choroidea*), a plexus choroideus ereivel, és az azokat borító choroidea-hámmal (módosult ependyma).